

# Jaarverslag

## Examencommissie secundair onderwijs

Afdeling toetsontwikkeling en toetsorganisatie



Vlaanderen  
is onderwijs & vorming

### Kalenderjaar 2025

De Examencommissie Secundair Onderwijs biedt een alternatief traject voor wie buiten het reguliere schoolverband een getuigschrift of diploma secundair onderwijs wil behalen. Kandidaten bereiden zich zelfstandig voor en leggen examens af die gebaseerd zijn op dezelfde onderwijsdoelen als in het gewoon secundair onderwijs.

Jaar na jaar bereikt de Examencommissie een bredere en diversere groep kandidaten. Het gaat onder meer om jongeren in het huisonderwijs, leerlingen die hun schoolloopbaan heroriënteren en volwassenen die werk en studie combineren. Hun trajecten en motivatie verschillen, maar ze delen dezelfde doelstelling: een diploma secundair onderwijs behalen via een flexibel en individueel traject.

Dit interactief jaarverslag biedt inzicht in de manier waarop de Examencommissie haar opdracht in **2025** heeft ingevuld, binnen een veranderende onderwijscontext en met aandacht voor kwaliteit en betrouwbaarheid.

EXAMENCOMMISSIE



AHOVOKS  
AGENTSCHAP VOOR HOGER ONDERWIJS,  
VOLWASSENENONDERWIJS,  
KWALIFICATIES & STUDIETOELAGEN

#### Kandidaten

 [Evolutie kandidaten](#)

 [Profiel kandidaat](#)

 [Nieuwe inschrijvingen](#)

#### Aanbod

 [Examens](#)

 [Modernisering](#)

 [Vrijstellingen](#)

 [Ondersteuning](#)

 [Klachten en beroepen](#)

#### Slaagcijfers

 [Geslaagde examens](#)

 [Studiebewijzen](#)

# Jaarverslag 2025



## Evolutie actieve kandidaten

10.680

Het aantal unieke actieve kandidaten in kalenderjaar 2025

### Opnieuw stijging actieve kandidaten

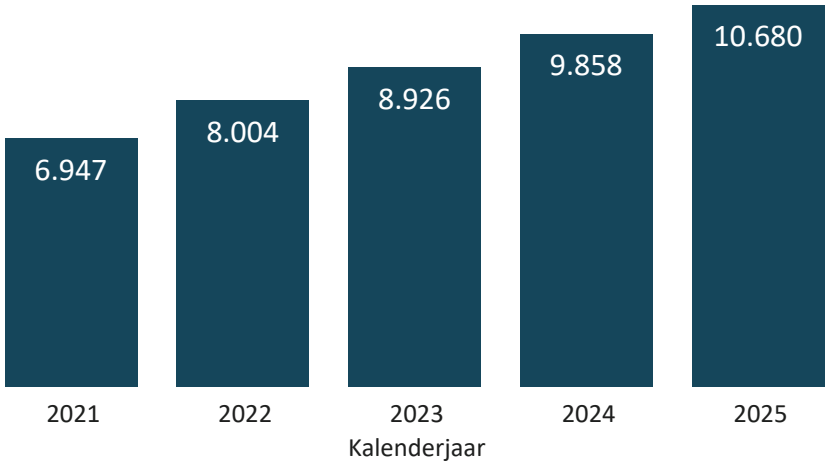
Als kandidaat bij de Examencommissie bepaal je zelf je traject en planning. Sommige kandidaten plannen meteen na de registratie hun examens in, anderen bereiden zich eerst langere tijd voor en schrijven zich pas in als ze er klaar voor zijn.

We beschouwen een kandidaat als **actief** wanneer die zich in de loop van het kalenderjaar voor minstens één examen inschrijft.

In **2025 is het aantal unieke actieve kandidaten opnieuw gestegen**. Die groei past in de opwaartse trend sinds 2021. Het aantal kandidaten in de laatste 5 jaar is nagenoeg verdubbeld.

Een mogelijke verklaring is het stijgende aantal jongeren dat huisonderwijs volgt. De Examencommissie secundair onderwijs blijft hoe dan ook een volwaardig **alternatief** voor wie een diploma secundair onderwijs wil behalen buiten het reguliere onderwijs. Dat traject is niet sneller of eenvoudiger dan op school.

Grafiek: Evolutie actieve kandidaten



#### Actieve kandidaat

Wie in de loop van het kalenderjaar voor minstens 1 examen was ingeschreven beschouwen we als een actieve kandidaat. Voor de telling gebruiken we het kalenderjaar van het eerste examenmoment waarvoor je bent ingeschreven.

## Actieve kandidaten per studierichting

Het grootste aantal kandidaten bevindt zich in de derde graad. Die graad komt overeen met de twee laatste studie jaren in het secundair onderwijs. Kandidaten die aan de slaagvoorwaarden voldoen, kunnen met het afronden van de derde graad hun diploma secundair onderwijs behalen. Ze kunnen meteen starten in de derde graad, ook al hebben ze het getuigschrift van de eerste en/of tweede graad nog niet behaald.

Sinds [september 2025 is de modernisering](#) van het secundair onderwijs ook in de derde graad ingevoerd. In [deze tabel staan daarom zowel oude als nieuwe studierichtingen](#). Tijdens de overgangperiode konden unieke kandidaten actief zijn in beide types studierichtingen.

Tabel: Actieve kandidaten per kalenderjaar, graad en studierichting

| Studierichting per graad          | Actieve kandidaten      |
|-----------------------------------|-------------------------|
| <strong>EERSTE GRAAD</strong>     | <strong>658</strong>    |
| Basisvorming A                    | 484                     |
| Basisvorming B                    | 174                     |
| <strong>TWEEDE GRAAD</strong>     | <strong>1.289</strong>  |
| Bedrijf en organisatie            | 201                     |
| Economische wetenschappen         | 107                     |
| Humane Wetenschappen              | 211                     |
| Latijn                            | 31                      |
| Maatschappij en welzijn           | 208                     |
| Moderne talen                     | 41                      |
| Natuurwetenschappen               | 265                     |
| Organisatie en logistiek          | 225                     |
| <strong>DERDE GRAAD</strong>      | <strong>13.018</strong> |
| 7e jaar na OK3 (Engels)           | 48                      |
| 7e jaar na OK3 (Frans)            | 16                      |
| Basisvorming (dubbele finaliteit) | 224                     |
| Basisvorming Engels               | 208                     |
| Basisvorming Frans                | 42                      |
| Bedrijfswetenschappen             | 616                     |
| Beeldende Vorming                 | 19                      |
| Commerciële organisatie           | 798                     |
| Economie-Moderne Talen            | 275                     |
| <strong>Totaal</strong>           | <strong>14.965</strong> |

### Selecteer een jaar of graad

Kalenderjaar

2025

Graad

Alle



#### Actief, maar niet uniek?

Een kandidaat kan maar in één studierichting per graad ingeschreven zijn. De kandidaat kan wel veranderen van studierichting doorheen het kalenderjaar waardoor deze kandidaat dan meerdere keren voorkomt in deze tabel.

# Jaarverslag 2025

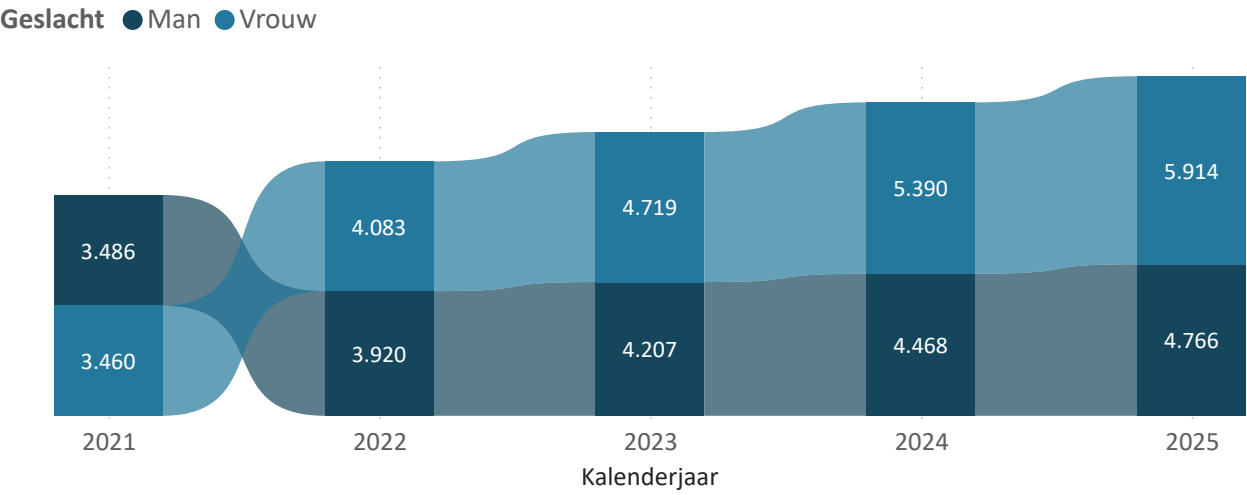


## Geslacht

### Steeds meer meisjes kiezen voor Examencommissie

Waar het aantal meisjes en jongens vroeger ongeveer gelijk lag, zien we **sinds 2022 een duidelijke stijging** van het aantal vrouwelijke kandidaten. We hebben daar geen sluitende verklaring voor, maar de inhaalbeweging is wel opvallend.

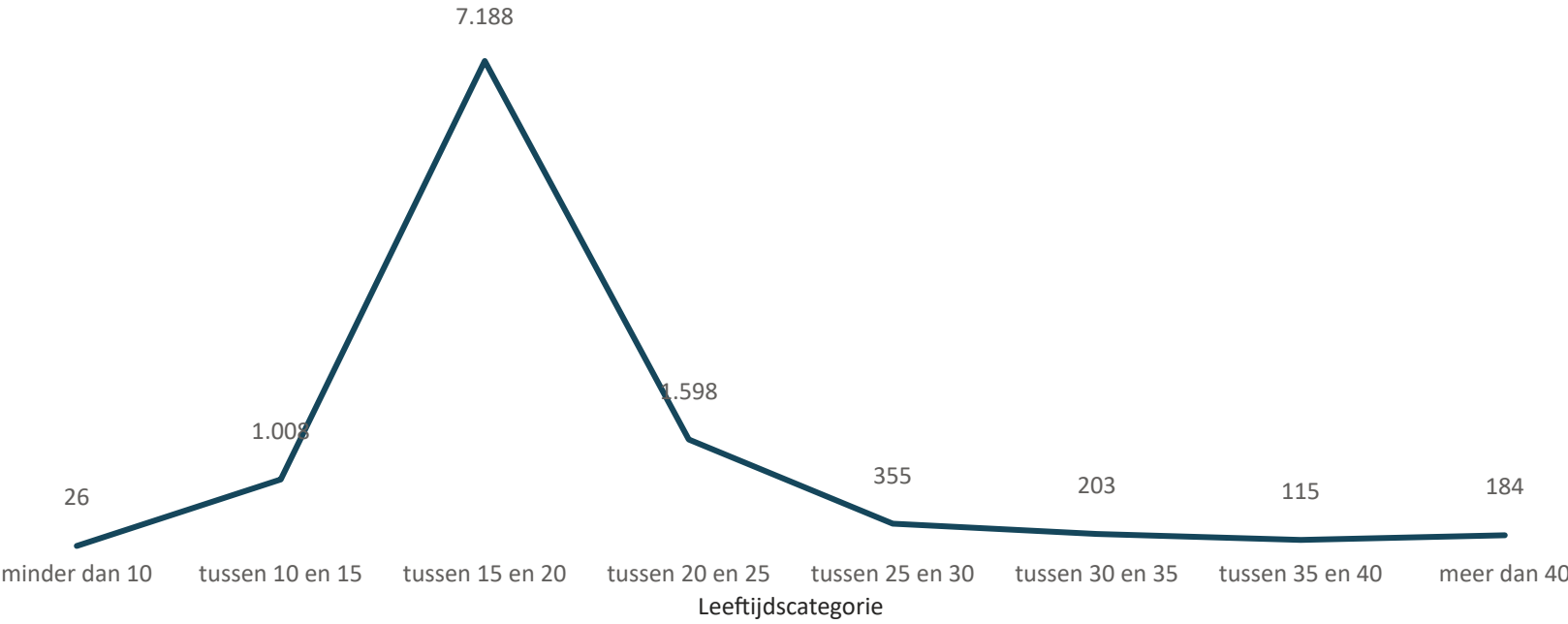
Grafiek: Evolutie aantal actieve kandidaten per geslacht



## Leeftijd

De leeftijdsverdeling van onze kandidaten blijft al jaren stabiel. De grootste groep is tussen **15 en 20 jaar** oud. De tweede grootste groep bevindt zich tussen **20 en 25 jaar**. Dat is logisch, want dit zijn de leeftijden die het meest aansluiten bij de derde graad, waar ook het grootste aantal kandidaten ingeschreven is.

Grafiek: Aantal actieve kandidaten per leeftijdscategorie



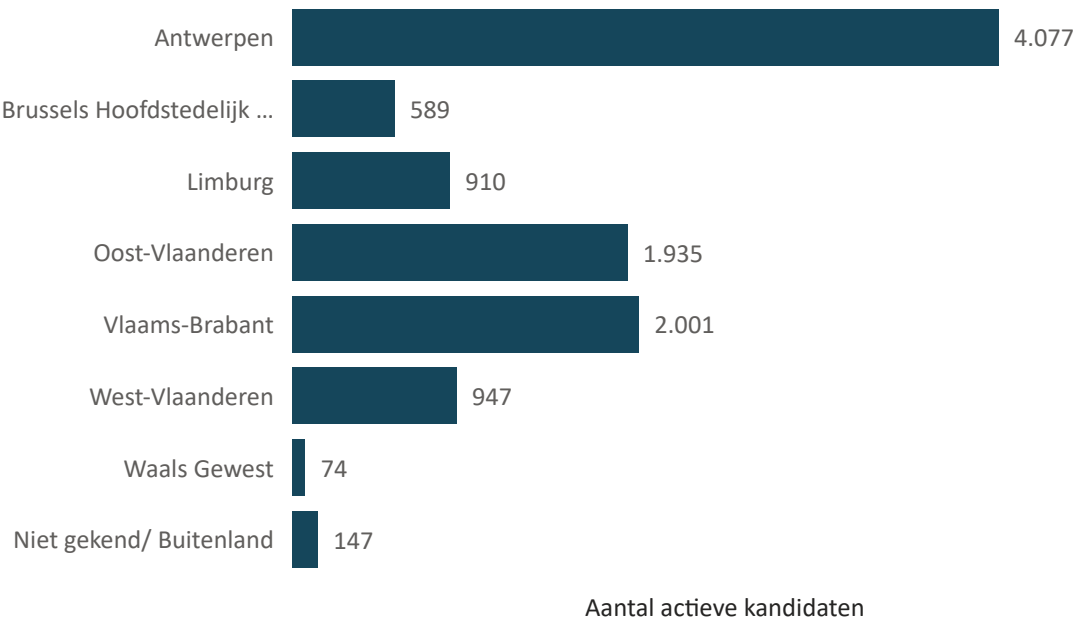
Selecteer een jaar

Kalenderjaar

2025

## Woonplaats

Grafiek: Aantal actieve kandidaten per provincie woonplaats



Selecteer een jaar

Kalenderjaar

2025

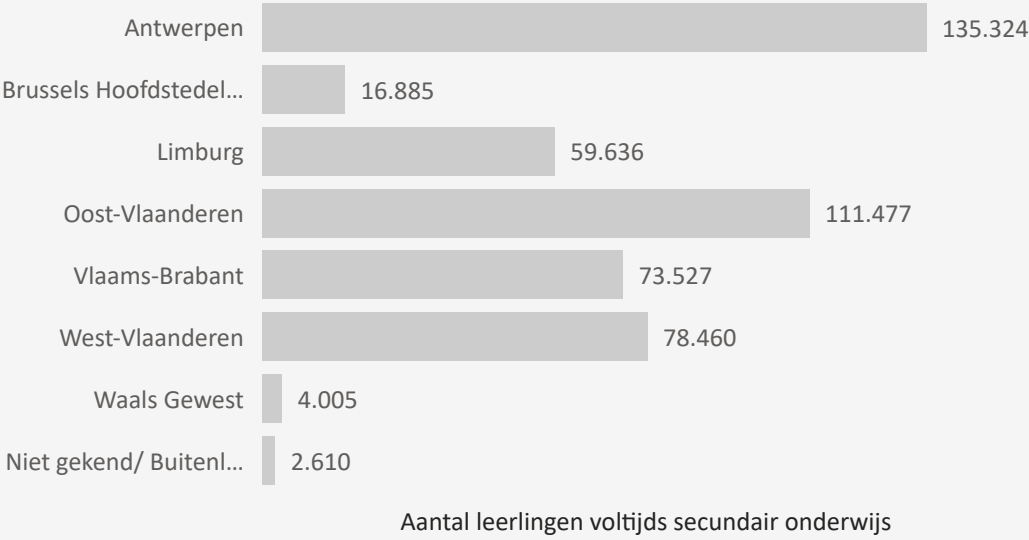
### Woonplaats van een kandidaat:

Kandidaten vullen hun woonplaats zelf in bij de registratie in het kandidatenplatform van de Examencommissie. Het **grootste aantal kandidaten woont in de provincie Antwerpen**. Die tendens zien we al verschillende jaren. De grootstedelijke context speelt daarbij zeker een rol. Deze verdeling weerspiegelt in grote lijnen de spreiding van leerlingen in het voltijds secundair onderwijs in Vlaanderen, zoals blijkt uit de volgende grafiek.

### Vergelijking voltijds secundair onderwijs in Vlaanderen

Grafiek: Aantal leerlingen in het voltijds secundair onderwijs in Vlaanderen per provincie woonplaats

Schooljaar 2025-2026



Hiernaast vind je het aantal leerlingen ingeschreven in het Nederlandstalig voltijds secundair onderwijs, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Overheid. De cijfers voor voltijds gewoon secundair onderwijs zijn inclusief de leerlingen duaal leren in CDO en Syntra-campusen (vanaf 2016-2017) In een aantal scholen voor voltijds gewoon secundair onderwijs wordt ook de opleiding (basis) verpleegkunde uit het hoger beroepsonderwijs ingericht (hbo).

In het voltijds secundair onderwijs Vlaanderen wordt er gerapporteerd op schooljaar. Dit zijn de gegevens van schooljaar 2025-2026 teldatum 01 oktober.

Bron: [dataloep Inschrijvingen - voltijds gewoon secundair onderwijs](#)

# Jaarverslag 2025



## Nieuwe inschrijvingen

# 11%

meer nieuwe inschrijvingen dan 2024

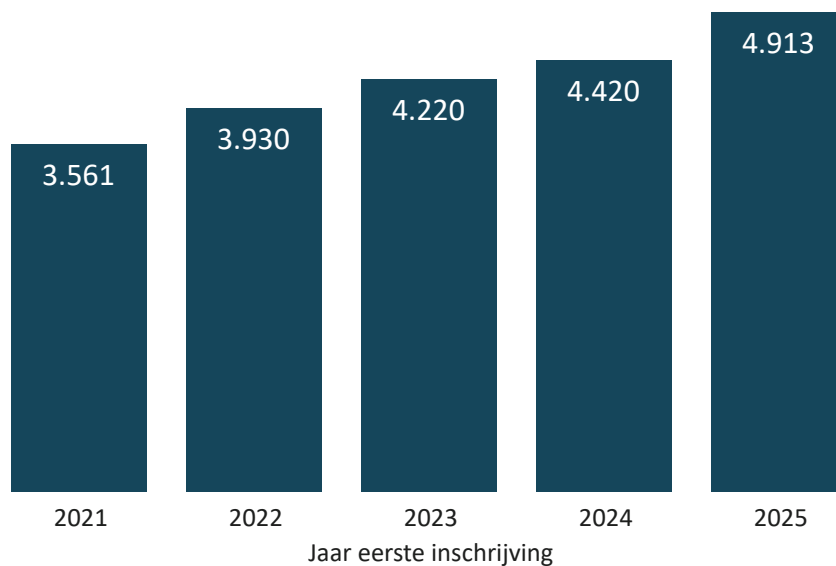
### Sterke stijging nieuwe inschrijvingen

In tegenstelling tot het reguliere onderwijs kan je je bij de Examencommissie het hele jaar door inschrijven.

In 2025 bereikten de nieuwe inschrijvingen een recordhoogte van 4.913. Dat is **11% meer dan in 2024** en meteen ook de sterkste groei van de voorbije vijf jaar.

Na de lichte afvlakking in 2024 zien we in 2025 opnieuw een duidelijke toename. Die bevestigt de structurele groei van de afgelopen jaren.

### Grafiek: Evolutie nieuwe inschrijvingen



### Wat is een nieuwe inschrijving?

Nieuwe inschrijvingen zijn het aantal unieke kandidaten die zich voor de eerste keer hebben ingeschreven voor een studierichting bij de Examencommissie. Een nieuwe inschrijving wordt meegeteld wanneer de kandidaat een eerste betaling voor een bepaalde studierichting heeft voldaan.

Het gaat hier dus niet om kandidaten die een traject na pauze weer oppakken of van studierichting wisselen.

# Jaarverslag 2025



## Afgenomen examens

63%

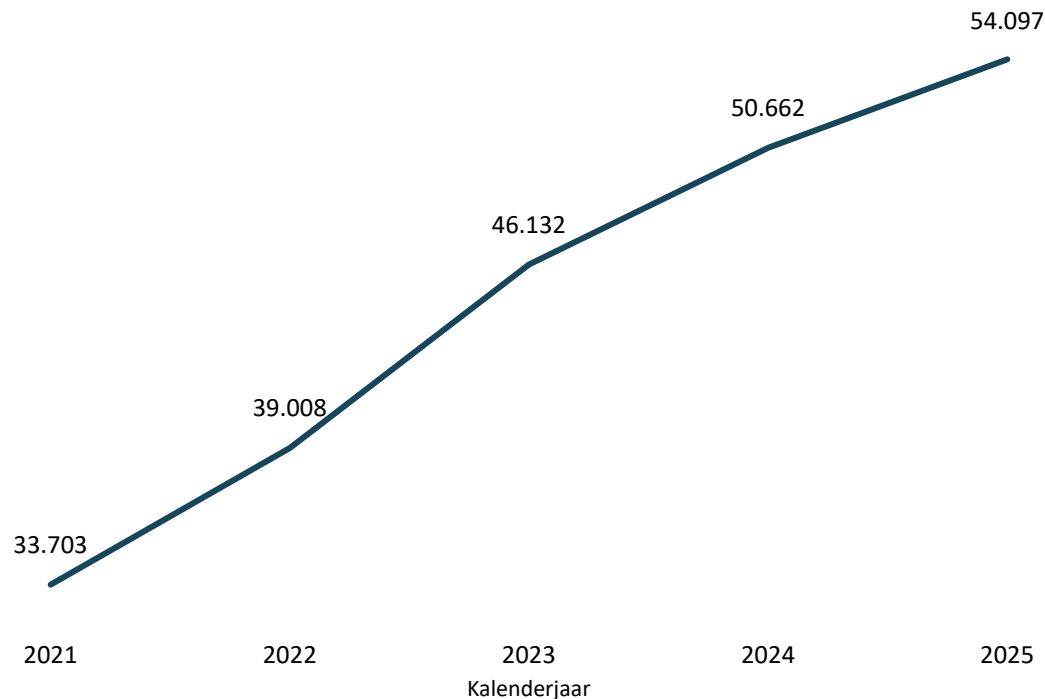
meer afgenomen examens t.o.v. 2021

De examens van de Examencommissie worden afgenomen in ons examencentrum in Brussel. Daar beschikken we over vier examenruimtes die volledig uitgerust zijn voor digitale examens. Mondelinge examens gaan door in acht cockpits. Daarnaast is er een kantooromgeving voor de assessments in de studierichting Onthaal, organisatie en sales in de derde graad. Kandidaten mogen per vak drie keer per kalenderjaar examen doen.

Tussen 2021 en 2025 steeg het aantal afgenomen examens van 33.701 naar 54.097. Dat is een toename van meer dan 60%. Die groei zorgt voor een structureel hogere examendruk op het examencentrum. De sterke toename in 2025 is deels verklaarbaar door de modernisering van de derde graad. Heel wat kandidaten hebben dat moment aangegrepen om nog zoveel mogelijk examens af te leggen vooraleer de vernieuwde studierichtingen ingegaan zijn op 1 september 2025.

Een betrouwbare en gelijkwaardige examenafname blijft voor ons essentieel. Daarom investeren we in een stabiele fysieke examenomgeving. Tegelijk onderzoeken we de mogelijkheden voor online afname, zoals de in september ingevoerde digitale spreekopdracht voor taalexamens.

Grafiek: Evolutie afgenomen examens



# Jaarverslag 2025



## Modernisering

### Impact op kandidaten en resultaten

Sinds 1 september 2025 is de modernisering van het secundair onderwijs volledig doorgevoerd in de derde graad van de Examencommissie. Het aanbod aan studierichtingen is afgestemd op de **vernieuwde onderwijsfinaliteiten en -doelen**. Ook de examens zijn inhoudelijk aangepast.

Kandidaten die al langer een traject volgden bij de Examencommissie, moesten verplicht overstappen naar de vernieuwde studierichtingen. Voor sommigen was dat een echte uitdaging. Bepaalde studierichtingen, zoals *Sociaal technische wetenschappen*, verdwenen. Andere richtingen kregen nieuwe of zwaardere onderwijsdoelen. Daardoor moesten sommige kandidaten hun traject anders plannen of extra examens afleggen.

### Extra inspanningen

De Examencommissie startte in oktober 2023 met een uitgebreid communicatietraject over de modernisering. Zo ontstond er een **overgangsperiode van twee jaar**. Die periode bestond niet in het gewoon secundair onderwijs. Toch merkten we dat sommige kandidaten pas laat beseften dat hun traject zou wijzigen. Zij probeerden nog zoveel mogelijk examens af te leggen in de maanden vóór de invoering.

Om zo veel mogelijk kandidaten nog de kans te geven hun diploma te behalen of examenresultaten mee te nemen naar een nieuwe studierichting, werden extra inspanningen geleverd. Er werden heel wat **bijkomende examenmomenten gepland** en geslaagde vakken konden worden overgedragen naar de vernieuwde studierichtingen.

In augustus 2025 kwam er een bijkomende examenkans voor alle kandidaten van de derde graad. 880 kandidaten schreven zich in, 550 namen ook effectief deel en 229 kandidaten behaalden nog vóór augustus hun diploma.



## Taalexamens

### Herwerking van de taalexamens: één groot model voor alle vaardigheden

De modernisering bracht niet alleen nieuwe studierichtingen met zich mee, maar ook een grondige herwerking van de taalexamens. De nieuwe eindtermen vragen dat taalvaardigheden evenwichtig en valide getoetst worden. Daarom werd het volledige model voor taalexamens herbekeken.

Een taalexamen bij de Examencommissie combineert voortaan alle vaardigheden. In een eerste examen worden **lezen en luisteren digitaal getoetst**. Kandidaten mogen pas doorgaan naar het tweede deel als ze minstens 45 procent behalen op het receptieve examen. In het tweede productieve deel worden **schrijven en spreken gecombineerd**. Kandidaten nemen vooraf ook een **digitale spreekopdracht** op. In een aantal studierichtingen blijft er één taalexamen waarin alle vaardigheden samen getest worden. Ook in dat model worden lezen, luisteren, schrijven en spreken evenwichtig gecombineerd.



# Jaarverslag 2025



## Vrijstellingen

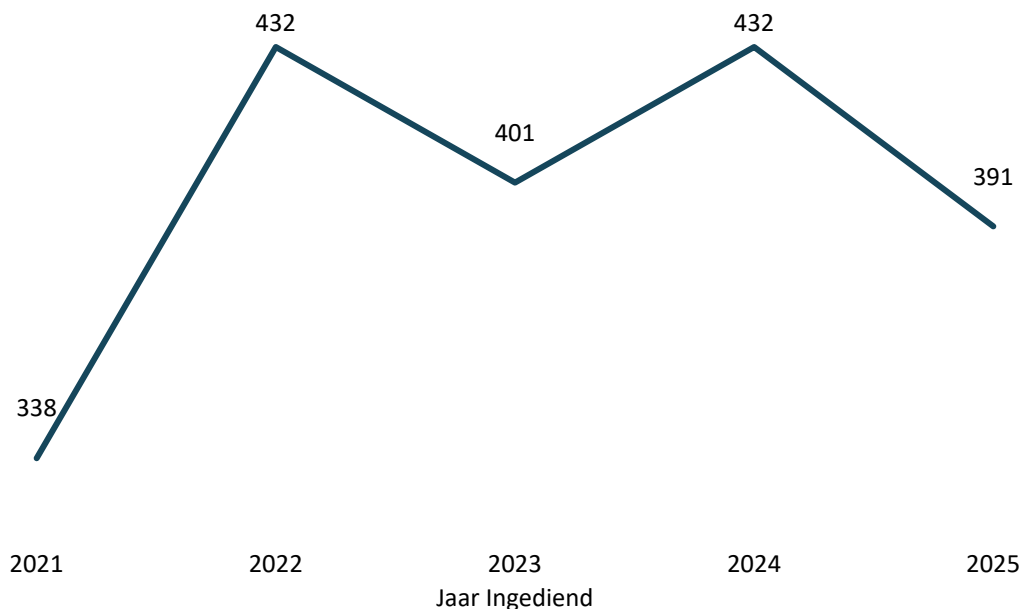
780

kandidaten deden een aanvraag voor een vrijstelling in 2025

In 2025 ontvingen we 1.117 aanvragen voor vrijstellingen van 780 unieke kandidaten. Kandidaten kunnen **alleen een vrijstelling aanvragen in de derde graad**. Daarvoor moeten ze aantonen dat ze de onderwijsdoelen van die graad voor dat vak volledig verworven hebben in een officiële onderwijsinstelling en minstens 50% scoorden op hun examen.

Deelcertificaten uit het volwassenenonderwijs kunnen ook dienen als bewijs van verworven competenties.

### Grafiek: Evolutie toegekende vrijstellingsdossiers



### Verwerking van een dossier:

Elke vrijstellingsaanvraag wordt individueel gecontroleerd. Alleen volledige dossiers kunnen worden goedgekeurd. Een volledig dossier bevat alle nodige bewijsstukken met stempel van de onderwijsinstelling én een handtekening van de schooldirectie. Veel kandidaten hebben meerdere pogingen nodig om alle documenten volledig en correct aan te leveren. Daarom is het aantal ingediende dossiers hoog, maar zien we vrij stabiele aantallen in de goedgekeurde aanvragen over de jaren heen.

## Combinatietrajecten

### Combinatietrajecten en wederzijdse vrijstellingen

Kandidaten die de Examencommissie **combineren met een opleiding in een centrum voor volwassenenonderwijs** (cvo), kunnen op basis van hun puntenrapport ook vrijstelling krijgen voor vakken in het cvo. Een studiebewijs basisvorming dubbele finaliteit geeft automatisch vrijstelling voor het volledige pakket AAV in het cvo. Wie een beroepsopleiding in het cvo combineert met dit studiebewijs, behaalt een diploma secundair onderwijs dat wordt uitgereikt door het cvo.

# Jaarverslag 2025



## Ondersteuning

# 26%

meer toegekende aanvragen dan in 2024

De Examencommissie biedt standaard **verschillende vormen van ondersteuning**, zoals een toegankelijke en rustige examenruimte en digitale hulpmiddelen in de examensoftware.

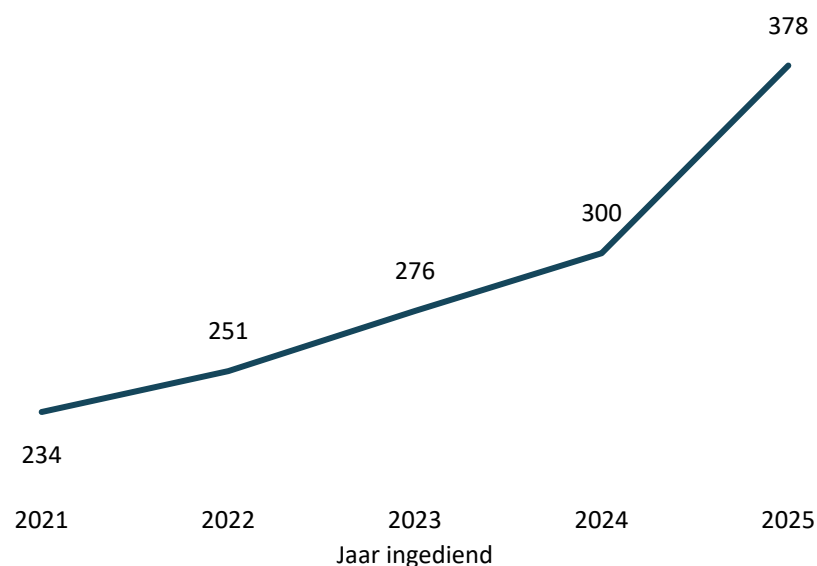
Sommige kandidaten hebben extra maatregelen nodig, zoals extra tijd of voorleessoftware. Dat kan wanneer ze een gemotiveerd attest indienen van een bevoegd zorgverlener. Net zoals bij de vrijstellingen, hebben kandidaten hier soms meerdere pogingen voor nodig, omdat het document bijvoorbeeld niet ondertekend is of geen omschrijving van de diagnose bevat.

Specifieke noden worden altijd individueel onderzocht. Aanpassingen aan de inhoud van een vak worden nooit toegestaan. De Examencommissie moet immers nagaan of een kandidaat de eindtermen beheerst en kan daarom geen exameninhoud schrappen.

In vergelijking met het totaal aantal kandidaten bij de Examencommissie is het aantal kandidaten met ondersteunende maatregelen relatief laag, maar er is in de laatste 5 jaren wel een stijging op te merken in het aantal goedgekeurde aanvragen.

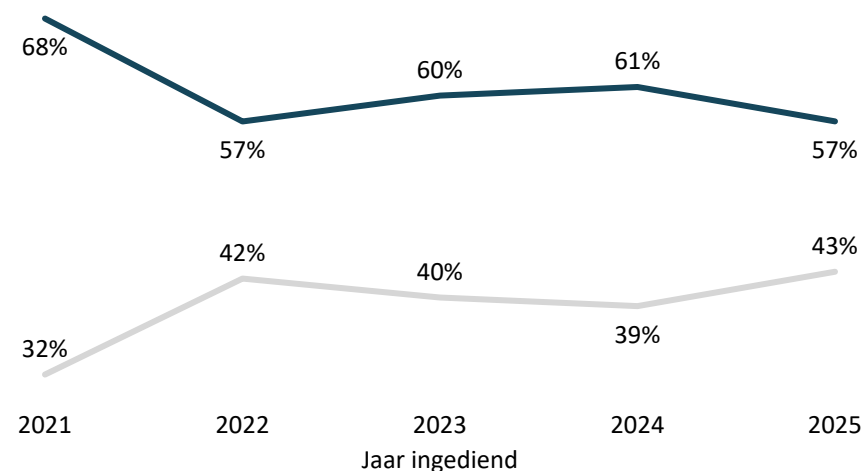


Grafiek: Evolutie toegekende ondersteuningsaanvragen



Grafiek: Percentage toegekend en niet toegekend

Aanvraag: ● toegekend ● niet toegekend



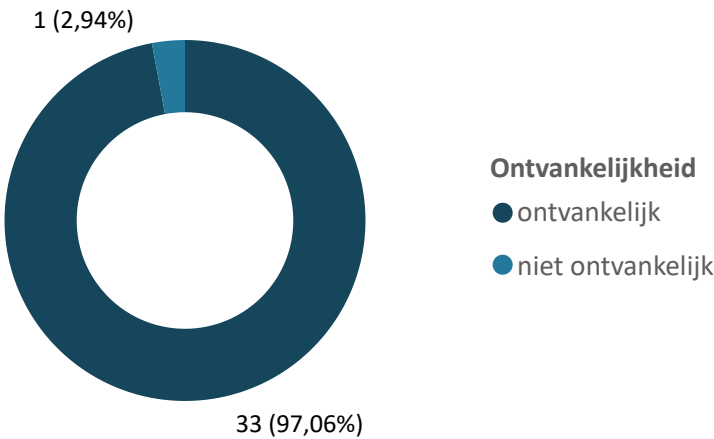
# Jaarverslag 2025



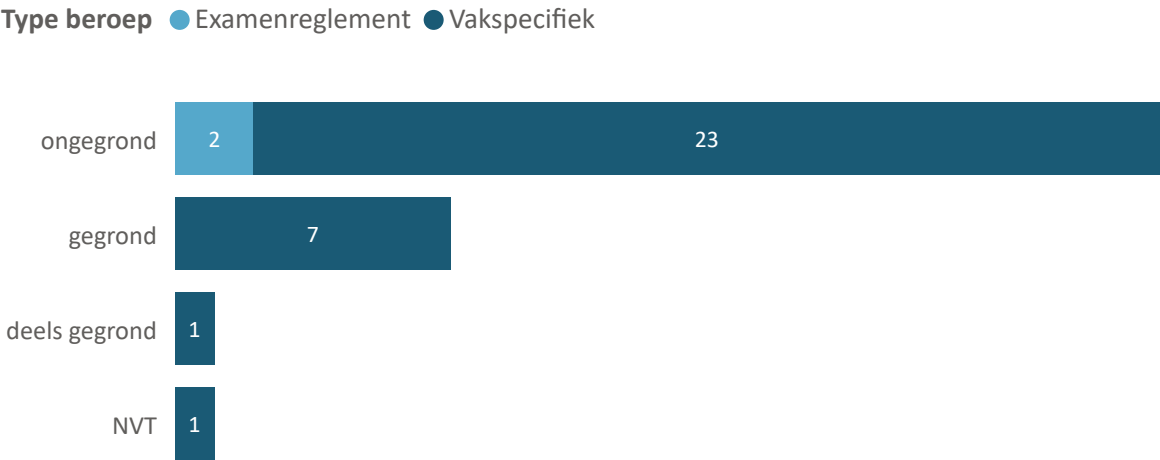
## Beroepen

Kandidaten kunnen een beroepsprocedure starten als ze vinden dat ze onregelmatig of niet correct beoordeeld werden op een examen of na een inzage

Grafiek: Aantal beroepen ontvankelijk



Grafiek: Aantal beroepen gegrond



In 2025 dienden **34 kandidaten** een beroep in. 32 beroepen waren vakspecifiek, 2 beroepen gingen eerder over de toepassing van het examenreglement. 1 beroep was onontvankelijk, waardoor de beroepscommissie geen uitspraak kon doen over de gegrondheid van het beroep.

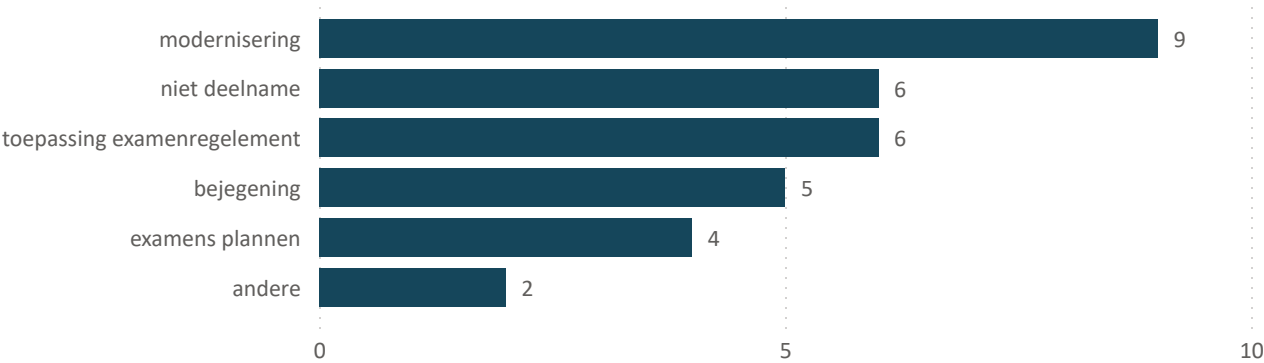
**26 van de ingediende beroepen waren ongegrond.** 1 beroep was deels gegrond. 7 beroepen waren gegrond. In deze beroepen heeft de beroepscommissie geoordeeld dat de beoordeling te streng was en het resultaat van de kandidaat voor één of meerdere onderdelen aangepast.

## Klachten

1/32

1 klacht van de 32 klachten was gegrond in 2025

Grafiek: Aantal klachten per reden in 2025



### Vraag naar uitzondering

Klachten tegen de Examencommissie zijn vaak **eerder een vraag naar uitzonderingen op het examenreglement**. In 2025 werden zes klachten ingediend naar aanleiding van een niet-deelname, omdat kandidaten bijvoorbeeld te laat waren of geen geldig identiteitsbewijs konden voorleggen. De examenregels zijn op dit punt duidelijk en strikt, waardoor dergelijke klachten niet als gegrond worden beschouwd.

Een andere vraag die regelmatig voorkomt is om examens te mogen afleggen op afstand in plaats van het examencentrum in Brussel. Dit kan enkel voor kandidaten met de Belgische nationaliteit die gedurende lange tijd in het buitenland verblijven. Deze klachten richten zich niet op een fout in de toepassing van het reglement, maar op de **wens naar maatwerk**. Ze illustreren de spanning tussen individuele omstandigheden van kandidaten en het gelijkheidsbeginsel dat de Examencommissie moet bewaken.

### Modernisering

Het aantal **klachten in 2025 is verdubbeld** t.o.v. 2024. De doorgevoerde modernisering in 2025 heeft hier een groot aandeel in. Negen klachten hadden expliciet betrekking op de modernisering van de examens en de invoering van nieuwe eindtermen. Kandidaten dienden bijvoorbeeld klacht in omdat ze niet alle vakken konden meenemen bij een overstap naar een nieuwe studierichting. De inhoudelijke verschillen tussen oude en nieuwe eindtermen leidden ook tot klachten over de moeilijkheidsgraad van bepaalde examens.

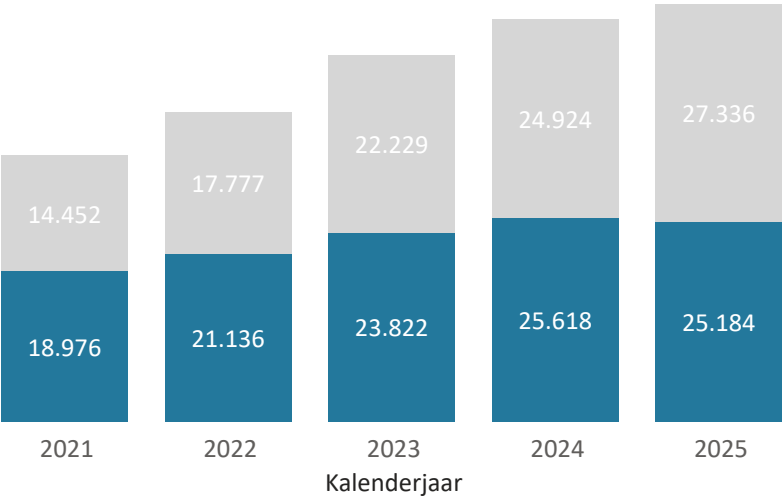
[Zie pagina modernisering](#)

# Jaarverslag 2025

## Examens geslaagd

Grafiek: Aantal examens geslaagd of niet geslaagd

Resultaat ● geslaagd ● niet geslaagd



Kandidaten mogen een examen drie keer per jaar afleggen. Heel wat kandidaten hebben voor de meeste vakken meerdere examenbeurten nodig. Daarom zijn er in verhouding bijna evenveel geslaagde als niet-geslaagde kandidaten. Dat is al enkele jaren een terugkerende trend.

Tabel: Aantal geslaagd per graad en onderwijsvorm

| Graad Naam                | Aantal examens afgelegd | Percentage geslaagd |
|---------------------------|-------------------------|---------------------|
| DERDE GRAAD               | 45.259                  | 46%                 |
| TSO                       | 13.188                  | 45%                 |
| KSO                       | 42                      | 50%                 |
| Dubbele finaliteit        | 2.087                   | 46%                 |
| Doorstroomfinaliteit      | 6.830                   | 47%                 |
| Doorstroom-domeingebonden | 4.845                   | 41%                 |
| BSO                       | 1.722                   | 69%                 |
| Basisvorming              | 313                     | 63%                 |
| ASO                       | 15.695                  | 44%                 |
| Arbeidsmarktfinaliteit    | 457                     | 72%                 |
| 7de leerjaar OK3          | 80                      | 58%                 |
| TWEEDE GRAAD              | 4.538                   | 54%                 |
| Dubbele finaliteit        | 1.390                   | 51%                 |
| Doorstroom                | 2.451                   | 53%                 |
| Arbeidsmarkt              | 697                     | 62%                 |
| EERSTE GRAAD              | 2.723                   | 69%                 |
| B-STROOM                  | 627                     | 73%                 |
| A-STROOM                  | 2.096                   | 68%                 |
| Totaal                    | 52.520                  | 48%                 |

### Selecteer een jaar

Kalenderjaar

2025

De slaagcijfers van de Examencommissie gaan over het percentage geslaagde examens per studierichting, niet over het aantal geslaagde kandidaten binnen die richting. In de eerste graad liggen de slaagcijfers traditioneel hoger.

In de **derde graad betekent het slaagpercentage van 46%** dat de helft van de examens onvoldoende was. Zelfstandig een examen voorbereiden blijft uitdagend, zeker voor vakken die eerder al moeilijk waren op school, bijvoorbeeld Frans of Wiskunde.

De **slagcijfers voor de examens liggen het hoogst bij de examens van de bso-richtingen**. Kandidaten moeten daar eerst de algemene vakken afleggen vooraleer ze kunnen starten met het portfolio en de assessments. Bovendien moeten ze via het portfolio ook werkervaring aantonen.

Het **effect van de modernisering op de slaagpercentages is nog niet duidelijk**. De gemoderniseerde studierichtingen startten pas op 1 september 2025, waardoor er nog onvoldoende data beschikbaar is.

# Jaarverslag 2025



## Tijd tot behalen diploma

33%

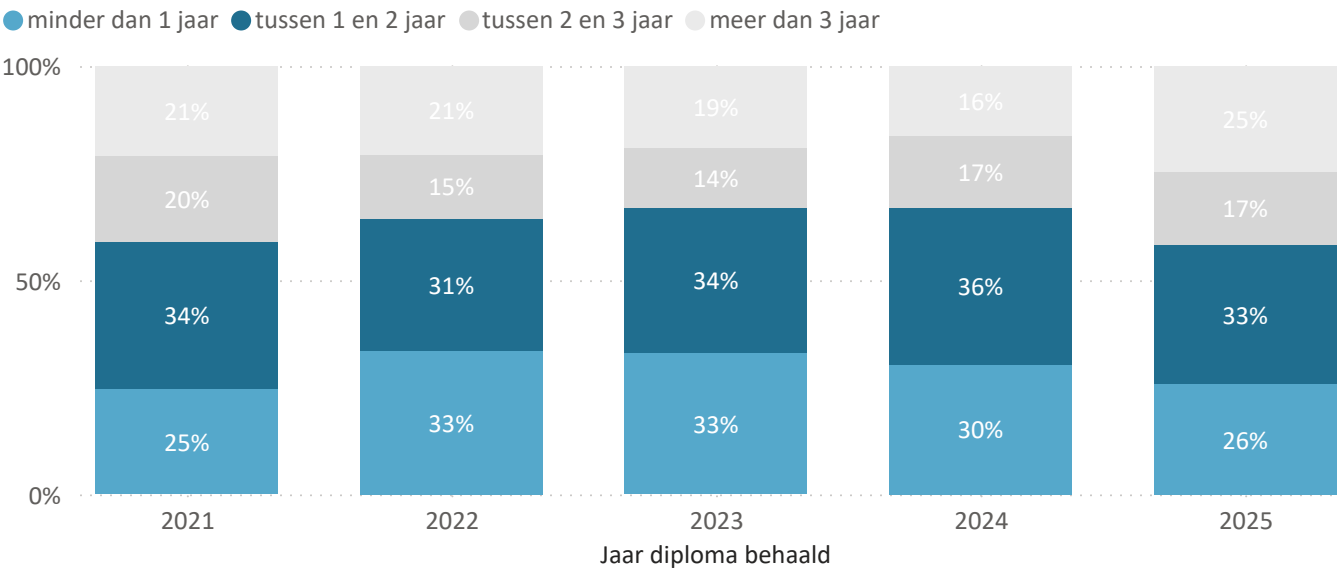
Het grootste aandeel diploma's wordt behaald binnen een traject van 1 tot 2 jaar.

### Een traject bij de Examencommissie is sterk individueel.

Sommige kandidaten kiezen bewust voor ruime voorbereidingstijd tussen hun examens, andere kandidaten ronden hun traject relatief snel af. Wie veel vrijstellingen heeft, hoeft minder examens af te leggen en kan het traject ook sneller afronden.

Kandidaten met veel vrijstellingen hebben minder examens en kunnen daardoor sneller klaar zijn. In bepaalde studierichtingen geldt volgtijdelijkheid: je moet eerst voor bepaalde vakken geslaagd zijn voor je verder kan in het traject.

### Grafiek: Tijd tot behalen diploma secundair onderwijs



### Tijd tot behalen diploma

Om dit cijfer te berekenen, tellen we terug vanaf het moment dat het diploma secundair onderwijs behaald werd naar het moment dat de kandidaat zich voor de eerste keer inschreef.

## Studiebewijzen

### Diploma's en getuigschriften

Een diploma of getuigschrift van de Examencommissie heeft net dezelfde waarde als een diploma dat je op school behaalt. Je krijgt een getuigschrift secundair onderwijs wanneer je de eerste of tweede graad afrondt en een diploma secundair onderwijs wanneer je de derde graad afrondt.

In 2025 behaalden **1.571 kandidaten hun diploma secundair onderwijs**. Dat is opnieuw een stijging tegenover vorig jaar. Hoewel je zou verwachten dat het aantal diploma's meegroeit met het stijgend aantal kandidaten, merken we een vertraging door individuele examenomstandigheden en de autonomie die kandidaten hebben in hun planning.

De stijging in diploma's is ook een gevolg van de modernisering: veel kandidaten in de derde graad deden een extra inspanning om hun diploma nog in de oude studierichting te behalen.

### Grafiek: Aantal studiebewijzen per kalenderjaar

